

Psykologisk institutt

Eksamensoppgave i PSYPRO2018/PSYPRO4318 Kvalitative forskningsmetoder

Faglig kontakt under eksamen: Eva Langvik

Tlf.: 73 59 19 60

Eksamensdato: 21.05.14

Eksamenstid (fra-til): 09:00 – 13:00

Hjelpemiddelkode/Tillatte hjelpemidler: Ingen

Annen informasjon:

Målform/språk: Bokmål

Antall sider: 2

Antall sider vedlegg: 0

Kontrollert av:

Dato

Sign

Besvar to (2) av de tre oppgavene nedenfor

1. Gjør rede for Grounded Theory. Diskuter styrker og utfordringer knyttet til bruk av Grounded Theory i psykologisk forskning.
2. Kvalitative data eksisterer i ulike former. Gjør rede for sammenhengen mellom ulike typer kvalitative data og analyseretningene som er passende.
Hvilke krav stiller de ulike analyseretningene til type data som kan benyttes?
3. Gjør rede for sentrale kriterier for vurdering av kvalitet på arbeid hvor IPA er benyttet.

SENSORVEILEDNINGPSY2018/PSYPRO4318

Besvar to (2) av de tre oppgavene nedenfor

1. Gjør rede for Grounded Theory. Diskuter styrker og utfordringer knyttet til bruk av Grounded Theory i psykologisk forskning.

Innspill til hva som må og bør være med:

- Kort om historikken til GT, B. Glaser, A. Strauss, «Awareness of dying», The Discovery of Grounded Theory” (1967) Glaser & Strauss. Sosiologisk perspektiv. Ønske om at man kan utvikle teorier fra kvalitativt arbeid; kvalitativ forskning som en selvstendig metode. «All is data»(glaser), ikke krav til datamaterialet, observasjoner, tekster, intervju osv. Induktiv metode. Fokus på prosessen. Makro-nivå. Ulike retninger, K. Charmaz: Construction vs emergence. Uenighet om mening avdekkes eller skapes.
- Uenigheter: The main differences between "classic" or "glaserian" GT, and other methods which call themselves GT: These

"hallmarks" are unique for "glaserian GT" and sums up how Glaserian GT is different from the other versions of GT:

(1) Many equally justifiable interpretations of the same data?

Answer: find the core variable (the main concern and its recurrent solution) as the first stage of the study, and delimit to the core variable

(2) To "get through to exactly what is going on in the participant's recurrent solution of their main concern", the researcher suspends his/her preconceptions, remains open, and trusts in "emergence of concepts from the data"(3) Avoiding descriptive interpretations in favor of abstract conceptualizations by the method of constant comparison, which facilitates the discovery of stable patterns in the data (i.e., "emergence of concepts")

- Charmaz: ” Logcally consistent set of data collection and analytic procedures aimed to develop theory.Hovedsakelig kvalitative data, helst tykke og rikholdige beskrivelser, Teori utvikles sjeldent eller aldri, men rikholdige konseptuelle analyser, Kategoriene konstrueres vs fremtrer

Forskeren har en aktiv rolle i forskerprosessen , Forskerens ståsted og utgangspunkt sentralt i konstruksjon og justering/redigering (rendering)Sosialkonstruksjonistist ståsted

- Hva som kjennetegner GT(Charmaz, 2001): Integrert datainnsamling og analyse, Koder og kategorier utvikles med bakgrunn i data, Utvikling av (begrensede) teorier for å forklare atferd og prosesser, Memoing som aktivt analytisk arbeid gjennom hele prosessen, Teoretisk utvalg for å utvikle teori, ikke for generaliserbarhet, Utsatt litteraturgjennomgang
- Kjennetegn GT (Corbin & Strauss, 1990) Integrerte datainnsamling og analyseprosesser, Konsepter er grunnelementene i analysene,

Kategorier må utvikles og relateres, Utvalgelse basert på teoretisk grunnlag, Analyser ved hjelp av konstant komparativ metode, Det må gjøres rede for mønster og variasjoner, Prosesser må bygges inn i teorien , Memo-skriving som essensiell del av GT, Hypoteser om relasjoner mellom kategoriene bør utvikles og bekreftes i størst mulig grad i forskningsprosessen, GT- ere trenger ikke jobbe alene, Analyse av strukturelle betingelser selv om fokuset er på micro-nivå

- Styrker: Fleksibel, passer til utforskede områder. Har oppnådd høy status, de nyere retningene spesifiserer kodingen. Kompetabel med NVivo, analysesoftware som støtter kode-nivåene. Kan posisjonere seg innenfor GT avhengig av hvilket epistemologisk ståsted man har som forsker. Bidrag fra GT: Alternativ til tradisjonell hypotese-testing, Fokuserer på deltatakernes opplevelse og oppfatning; ”Folkelig tilnærming”. Gjør fornuft av menneskelig atferd , Gir fleksible, men holdbare analyser som andre forskere kan avgrense eller oppdatere , Viser at kvalitativt arbeid kan være systematisk og helhetlig, og stå på egne bein, Avdekker grunnleggende prosesser i data, Skal forklare, ikke bare beskrive, Analyserer et felt eller problem
- Utfordringer: Må forholde seg til uenighetene, krever posisjonering, det er en sosiologisk metode, mer opptatt av prosesser, ikke alltid den beste for psykologisk forskning selv om mye brukt. Vanskelig med utsatt litteraturgjennomgang, vanskelig å fylle kravene til hva som kjennetegner Ekte GT og generering av teorier (Et krav innenfor Glaseriansk GT)

2. Kvalitative data eksisterer i ulike former. Gjør rede for sammenhengen mellom ulike typer kvalitative data og analyseretningene som er passende.

Hvilke krav stiller de ulike analyseretningene til type data som kan benyttes?

Løsningsforslag: Gjøre kort rede for ulike typer kvalitative data: Intervju (i ulike former/struktur), observasjon, Dokumentanalyse/skrevet tekst/dagbøker.

GT(Glaseriansk- alt er data, ikke noen krav, det samme gjelder Tematisk analyse, Intervju, observasjon og tekster/dokumenter -passer også på kvantitative data. IPA, semistrukturerte intervju er foretrukket, men andre typer intervju kan benyttes. «Vanlig» fenomenologisk analyse benytter i større grad ustrukturert intervju. Dagbøker kan brukes. Narrative analyser stiller større krav. Må ha en fortellende form, -må inneholde narrativer. Kan benytte data fra dagbøker, men som oftest data samlet inn gjennom narrative intervju(McA.). Diskursanalyser krever/ønsker datamateriale som i størst mulig grad ligner en naturlig samtale. Intervju som skal samle inn data til diskursanalyse vil ofte ha en mer utfordrende stil, og ligne lite på f.eks narrativt intervju. Om mulig (men vanskelig pga etiske aspekt)

3. Gjør rede for sentrale kriterier for vurdering av kvalitet på arbeid hvor IPA er benyttet.

Hva må med her: Her er det viktig at kandidaten kommer inn på både generelle krav til «god» kvalitativ forskning.

Hva kjennetegner en god IPA artikkel? Smith, 2010 : Klart fokus- spisset , Sterkt datamateriale av høy kvalitet, Høy kvalitet- solid (rigorous) , Tilstrekkelig utbrodering av et tema, Fortolkende, ikke bare beskrivende analyse , Analyse som påpeker likhet og unikhhet (convergence and divergence) , Godt skrevet og engasjerer leseren – gir leseren innsikt. Forskeren reduserer kompleksiteten til dataen gjennom nøye og systematiske analyser. Analysen består av 6 steg hvor skriving av artikkel/rapport er det siste analytiske steget. Evaluering av IPA arbeid deler mange kriterier med generell vurdering av kvalitativt arbeid, men større vekt legges på fortolkning. En vellykket analyse er fortolkende (og derfor subjektiv) så resultatene er ikke ”fakta”; resultatene er transparente (eksempler fra data) og plausible